

تعیین اثر متوکلوپرامید وریدی بر بی دردی حاصل از پتیدین بعد از عمل جراحی سزارین انتخابی

دکتر افسانه نوروزی^{۱*}، لیلا حاجی بیگی^۲، مریم عباسی تالار پشته^۱، دکتر عصمت مشهدی^۲، دکتر مهری جمیلیان^۲،
دکتر مهری مشایخی^۲

۱- استادیار، متخصص بیهوشی، عضو هیات علمی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲- دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۳- استادیار، متخصص زنان و زایمان، عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۴- متخصص زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی اراک

تاریخ دریافت ۸۵/۲/۲۳، تاریخ پذیرش ۸۵/۳/۱۰

چکیده

مقدمه: تسکین درد همواره از اهداف پزشکی بوده است و علی‌رغم پیشرفت‌های انجام شده، بیماران هم‌چنان از آن رنج می‌برند. عوارض مخدرها سبب شده روش‌های دیگری جهت کنترل درد پس از عمل به کار گرفته شود تا نیاز به مخدر کاهش یابد. فرضیات اخیر مبنی بر اثر ضد درد متوکلوپرامید ما را بر آن داشت تا مطالعه حاضر را جهت تعیین تأثیر ضد درد متوکلوپرامید انجام دهیم.

روش کار: در این کارآزمایی بالینی ۸۰ بیمار کاندید عمل سزارین انتخابی در ۲ گروه واجد شرایط مورد بررسی قرار گرفتند. گروه مورد مطالعه ۱۰ دقیقه قبل از پایان عمل ۲۵ میلی‌گرم پتیدین و ۱۰ میلی‌گرم متوکلوپرامید و گروه شاهد ۲۵ میلی‌گرم پتیدین و آب مقطر دریافت نمودند. سپس به مدت ۶ ساعت از نظر علائم حیاتی و عوارض جانبی داروها ویزیت شده، امتیاز درد (VAS) و میزان تهوع آنها ارزیابی گردید و در صورت نیاز پتیدین با دوز مشخص تزریق شد. زمان تجویز اولین دوز پتیدین و میزان پتیدین دریافتی طی ۶ ساعت اول پس از عمل ثبت شد. اطلاعات با استفاده از آزمون‌های آماری تحلیل واریانس و تی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: تجویز متوکلوپرامید سبب تشدید اثر ضد درد داروهای مخدر گردید و کاهش بارزی در امتیاز درد ($p=0/002$) و میزان تهوع ($p<0/005$) ایجاد نمود. هم‌چنین زمان تجویز اولین دوز پتیدین در گروه دریافت کننده متوکلوپرامید نسبت به گروه شاهد طولانی‌تر شد ($p=0/019$) و کاهش قابل توجهی نیز در میزان پتیدین دریافتی طی ساعات اولیه پس از سزارین ایجاد گردید ($p<0/005$). ضمناً هیچ‌گونه عوارض جانبی ناشی از داروها در هیچ یک از افراد مورد مطالعه مشاهده نشد.

نتیجه گیری: افزودن متوکلوپرامید به پتیدین در دقایق پایانی سزارین تأثیرات چشم‌گیری در کنترل درد حاد پس از عمل و افزایش اثر ضد درد داروهای مخدر به دنبال داشت. لذا استفاده از آن به عنوان یک مکمل دارویی مناسب و کم عارضه خصوصاً در بیمارانی که دریافت پتیدین با دوز بالا برایشان خطرناک است توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: متوکلوپرامید، پتیدین، درد پس از عمل، سزارین

*نویسنده مسئول: اراک، سردشت، دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشکده پزشکی

E-mail: Norouzi.a@arakmu.ac.ir